

uforstandigt at fastholde 60.000 frivilligt engagerede menneskers arbejde, jamen så må vi jo tage det op til vurdering, men analysen skal laves.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg takker for svaret fra forrige runde om, hvem der kunne deltage i et kommende forlig. Hr. Ulrik Kraghs svar er, at alle, der er villige til at tage et ansvar, kan komme med i et forlig. Jeg går ud fra og forudsætter, at Venstre aktivt arbejder for at få afskaffet EU-forbeholdet omkring forsvar og dermed vil deltage i det europæiske forsvarssamarbejde.

Kan hr. Ulrik Kragh forestille sig, at forligspartier, der ikke agter at deltage i EU-samarbejdet, heller ikke det militære, kan deltage i et forsvarsforlig, således at når der skal udsendes til f.eks. løsning af Petersbergopgaver, humanitære opgaver osv., kan man altså tillade sig at stemme imod det?

På samme måde gælder det med hensyn til internationale opgaver: Kan man forestille sig, hvor der hidtil her i salen har været enighed mellem forligspartierne, når der var tale om internationale opgaver, at partier frit kan vælge, om de vil deltage eller ikke deltage i beslutning om det? Og her tænker jeg mest på sikkerheden for det personel, vi udsender.

Søren Søndergaard (EL):

Den 18. december havde Lars Jensen, kaptajn i Jægerkorpset, en interessant kronik i Politiken, hvor han bl.a. skriver:

Kl. 22.30

»Det er et abstrakt paradoks, at Vestens og især USA's militære overlegenhed har medført den største magtasymmetri i historien. Og samtidig efterlader denne militære overmagt os nærmest forsvarsløse over for en fjende, som angriber os asymmetrisk, f.eks. gennem terror. Bekæmpelsen af den asymmetriske trussel må derfor ses i et langt bredere perspektiv end gennem den såkaldte hårde sikkerhedspolitik. Årsagerne til denne trussel kan kun elimineres gennem den bløde sikkerhedspolitik's diplomatiske og økonomiske virkemidler.«

Nu skal jeg lige understrege, bare for at Lars Jensen fra Jægerkorpset ikke skal føle sig misbrugt, at han bestemt ikke er pacifist eller går ind for at afskaffe militært isenkram. Men jeg vil godt høre, om det indgår i kommissoriet for det arbejde, der skal foregå, at lige præcis det, der

omtales her, den bløde sikkerhedspolitik's diplomatiske og økonomiske virkemidler – nu kan jeg se, der skal hjælp til – virkelig vil indgå i analysen og i det arbejde, som arbejdsgruppen skal lave.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jan Trøjborg, kort bemærkning, og derefter hr. Kragh for at svare.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Ja, sølle, kan jeg sige til hr. Ulrik Kragh.

Det var da en ualmindelig lunken besvarelse fra hr. Ulrik Kraghs side af mit helt naturlige spørgsmål til en Venstrepolitiker, nemlig om Venstre går ind for at afskaffe forbeholdet, og om dansk forsvar, når det forbehold endelig er afskaffet, som Venstre tidligere har brændt for at få afskaffet så hurtigt som muligt, i den situation så skal være gearet til at indgå i det europæiske sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde. Mage til uld i mund har jeg da aldrig hørt fra Folketingets talerstol.

Derfor vil jeg gerne spørge helt klart: Skal et kommende dansk forsvar indrettes således, at det, dagen efter at danskerne har opfyldt både Venstres, Socialdemokratiets og en række andre partiers brændende ønske om at fjerne forsvarsforbeholdet, kan deltage i det europæiske sikkerhedspolitiske og forsvarspolitiske samarbejde?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ulrik Kragh, og derefter har jeg kun hr. Villy Søvnald på listen. Også hr. Morten Helveg Petersen, ja.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Til hr. Jan Trøjborg kan jeg sige, at det jo er overordentlig vigtigt, at NATO og EU ikke dublerer hinanden, men supplerer hinanden. Der lægges store kræfter i på nuværende tidspunkt at sørge for, at det bliver situationen. Vi har i Danmark en naturlig interesse for som NATO-medlem, at det arbejde foregår fornuftigt, og at der er lagt op til, at de soldater skal kunne være dobbelt-hattede, dvs. både til NATO og til EU.

Derfor vil det være helt naturligt, at det danske forsvar, der skal skrues sammen, også vil blive skruet sammen således, at vi kan deltage i EU's samarbejde, hvis vi på et tidspunkt får af-